

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Σχόλια (Aṭṭhakathā)

Ο Κανόνας των Ομιλιών - Σχόλια (Sutta Piṭaka -
Aṭṭhakathā)

5. Η συλλογή των μικρών κειμένων (5. Khuddaka Nikāya -
Aṭṭhakathā)

02. Σχόλια για τη διδασκαλία σε στίχους (02. Dhammapada-
aṭṭhakathā)

22. Το κεφάλαιο για την κόλαση (22. Nirayavaggo)

PaliVerse

5. Η συλλογή των μικρών κειμένων

02. Σχόλια για τη διδασκαλία σε στίχους

22. Nirayavaggo

1. Sundarīparibbājikāvatthu

306. Abhūtavādīti imaṃ dhammadesanaṃ satthā jetavane viharanto sundariṃ paribbājikaṃ ārabha kathesi.

“Tena kho pana samayena bhagavā sakkato hoti garukato mānito pūjito”ti vatthu vitthārato udāne āgatameva. Ayaṃ panettha saṅkhepo - bhagavato kira bhikkhusaṅghassa ca pañcannaṃ mahānadīnaṃ mahoghasadise lābhasakkāre uppanne hatalābhasakkārā aññatitthiyā sūriyuggamanakāle khajjopanakā viya nippabhā hutvā ekato sannipatitvā mantayimṣu - “mayaṃ samaṇassa gotamassa uppannakālato paṭṭhāya hatalābhasakkārā, na no koci atthibhāvampi jānāti, kena nu kho saddhiṃ ekato hutvā samaṇassa gotamassa avaṇṇaṃ uppādetvā lābhasakkāramassa antaradhāpeyyāma”ti. Atha nesaṃ etadahosi - “sundariyā saddhiṃ ekato hutvā sakkuṇissāma”ti. Te ekadivasaṃ sundariṃ titthiyārāmaṃ pavisitvā vanditvā ṭhitāṃ nālapimṣu. Sā punappunaṃ sallapantīpi paṭivacanaṃ alabhitvā “api panayyā, kenaci viheṭhitatthā”ti pucchi. “Kiṃ, bhagini, samaṇaṃ gotamaṃ amhe viheṭhetvā hatalābhasakkāre katvā vicarantaṃ na passasī”ti? “Mayā ettha kiṃ kātuṃ vaṭṭatī”ti? “Tvam khosi, bhagini, abhirūpā sobhaggappattā, samaṇassa gotamassa ayasaṃ āropetvā mahājanaṃ tava kathaṃ gāhāpetvā hatalābhasakkāraṃ karohī”ti. Sā taṃ sutvā “sādhū”ti sampaṭicchitvā pakkantā tato paṭṭhāya mālāgandhavilepanakappūrakaṭukaphalādīni gahetvā sāyaṃ mahājanassa satthu dhammadesanaṃ sutvā nagaraṃ pavisanakāle jetavanābhimukhī gacchati, “kahaṃ gacchasī”ti ca puṭṭhā “samaṇassa gotamassa santikaṃ gamissāmi, ahañhi tena saddhiṃ ekagandhakuṭiyaṃ vasāmi”ti vatvā aññatarasmiṃ titthiyārāme vasitvā pātova jetavanamaggaṃ otaritvā nagarābhimukhī āgacchantī “kiṃ, sundari, kahaṃ gatāsī”ti puṭṭhā “samaṇena gotamena saddhiṃ ekagandhakuṭiyaṃ vasitvā taṃ kilesaratiyā ramāpetvā āgatāmhī”ti vadati.

Atha te katipāhaccayena dhuttānaṃ kahāpaṇe datvā “gacchatha sundariṃ māretvā samaṇassa gotamassa gandhakuṭiyā samīpe mālākacavarantare nikkhipitvā ethā”ti vadiṃsu. Te tathā akaṃsu. Tato titthiyā “sundariṃ na passāma”ti kolāhalaṃ katvā rañño ārocetvā “kahaṃ vo āsaṅkā”ti vuttā “imesu divasesu jetavane vasati, tatthassā pavattiṃ na jānāma”ti vatvā “tena hi gacchatha, naṃ vicinathā”ti raññā anuññātā attano upaṭṭhāke gahetvā jetavanaṃ gantvā vicinantā mālākacavarantare taṃ disvā mañcakaṃ āropetvā nagaraṃ pavesetvā “samaṇassa gotamassa sāvakā ‘satthārā kataṃ pāpakammaṃ paṭicchādessāma”ti sundariṃ māretvā mālākacavarantare nikkhipimṣu”ti rañño ārocayimṣu. Rājā “tena hi gacchatha, nagaraṃ āhiṇḍathā”ti āha. Te nagaravithīsu “passatha samaṇānaṃ sakyaputtiyānaṃ kamma”ntiādīni vatvā puna rañño nivesanadvāraṃ āgamimṣu. Rājā sundariyā sarīraṃ āmakasusāne aṭṭakaṃ āropetvā rakkhāpesi. Sāvatthivāsino ṭhapetvā ariyasāvake sesā yebhuyyena “passatha samaṇānaṃ sakyaputtiyānaṃ

kamma”ntiādīni vatvā antonagarepi bahinagarepi bhikkhū akkosantā vicaranti.
Bhikkhū taṃ pavattiṃ tathāgatassa ārocesuṃ. Satthā “tena hi tumhepi te manusse
evaṃ paṭicodethā”ti vatvā imaṃ gāthamāha -

306. “Abhūtavādī nirayaṃ upeti,
Yo vāpi katvā na karomicāha;
Ubhopi te pecca samā bhavanti,
Nihīnakammā manujā paratthā”ti.

Tattha abhūtavādīti parassa dosaṃ adisvāva musāvādaṃ katvā tucchena paraṃ
abbhācikkhanto. Katvāti yo vā pana pāpakammaṃ katvā “nāhaṃ etaṃ karomī”ti
āha. Pecca samā bhavanti te ubhopi janā paralokaṃ gantvā nirayaṃ upagamanena
gatiyā samā bhavanti. Gatiyeva nesaṃ paricchinnā, āyu pana nesaṃ na
paricchinnam. Bahukañhi pāpakammaṃ katvā ciraṃ niraye paccanti, parittaṃ katvā
appamattakameva kālaṃ. Yasmā pana nesaṃ ubhinnaṃpi lāmakameva kammaṃ,
tena vuttaṃ - “nihīnakammā manujā paratthā”ti. Paratthāti imassa pana padassa
purato peccapadena sambandho. Pecca parattha ito gantvā te nihīnakammā paraloke
samā bhavanti attho. Desanāvasāne bahū sotāpattiṃ phalādīni pāpuṇiṃsūti.

Rājā “sundariyā aññehi māritabhāvaṃ jānāthā”ti purise uyyojesi. Atha te dhuttā tehi
kahāpaṇehi suraṃ pivantā aññamaññaṃ kalahaṃ kariṃsu. Eko ekaṃ āha - “tvaṃ
sundariṃ ekappahāreneva māretvā mālākacavarantare nikkhipitvā tato
laddhakahāpaṇehi suraṃ pivasi, hotu hotū”ti. Rājapurisā te dhutte gahetvā rañño
dassesuṃ. Atha ne rājā “tumhehi sā mārītā”ti pucchi. “Āma, devā”ti. “Kehi
mārāpitā”ti? “Aññatitthiyehi, devā”ti. Rājā titthiye pakkosāpetvā pucchi. Te tatheva
vadiṃsu. Tena hi gacchatha tumhe evaṃ vadantā nagaraṃ āhiṇḍatha - “ayaṃ
sundarī samaṇassa gotamassa avaṇṇaṃ āropetukāmehi amhehi mārāpitā, neva
samaṇassa gotamassa, na sāvakaṇaṃ doso atthi, amhākameva doso”ti. Te tathā
kariṃsu. Bālamahājano tadā saddahi, titthiyāpi dhuttāpi purisavadhadaṇḍaṃ
pāpuṇiṃsu. Tato paṭṭhāya buddhānaṃ sakkāro mahā ahoṣīti.

Sundarīparibbājikāvatthu paṭhamam.

2. Duccaritaphalapīṭitavatthu

307. Kāsāvakaṇṭhāti imaṃ dhammadesanaṃ satthā veḷuvane viharanto
duccaritaphalānubhāvena pīṭite satte ārabbha kathesi.

Āyasmā hi moggallāno lakkhaṇattherena saddhiṃ gijjhakūṭā orohanto
aṭṭhisakhalikapetādīnaṃ attabhāve disvā sitaṃ karonto lakkhaṇattherena
sitakāraṇaṃ puṭṭho “akālo, āvuso, imassa pañhassa, tathāgatassa santike maṃ
puccheyyāsī”ti vatvā tathāgatassa santike therena puṭṭho aṭṭhisakhalikapetādīnaṃ
diṭṭhabhāvaṃ ācikkhitvā “idhāhaṃ, āvuso, gijjhakūṭā pabbatā orohanto addasaṃ
bhikkhuṃ vehāsaṃ gacchantam, tassa saṅghāṭipi ādittā sampajjalitā
sajotibhūtā...pe... kāyopi ādito”tiādinaṃ nayena saddhiṃ
pattacīvarakāyabandhanādīhi ḍayhamāne pañca sahadhammike ārocesi. Satthā
tesaṃ kassapadasabalassa sāsane pabbajitvā pabbajjāya anurūpaṃ kātuṃ
asakkontānaṃ pāpabhāvaṃ ācikkhitvā tasmīṃ khaṇe tattha nisinnānaṃ bahūnaṃ
pāpabhikkhūnaṃ duccaritakammassa vipākaṃ dassento imaṃ gāthamāha -

307. “Kāsāvakaṇṭhā bahavo, pāpadhammā asaṇṇatā;

Pāpā pāpehi kammehi, nirayaṃ te upapajjare''ti.

Tattha kāsāvakaṇṭhāti kāsāvena paliveṭhitakaṇṭhā. Pāpadhammāti lāmakadhammā. Asaññatāti kāyādisaṃyamarahitā, tathārūpā pāpapuggalā attanā katehi akusalakammehi nirayaṃ upapajjanti, te tattha paccitvā tato cutā vipākāvasesena petesupi evaṃ paccantīti attho.

Desanāvasāne bahū sotāpattiphalādīni pāpuṇiṃsūti.

Duccaritaphalapīṭavattu dutiyaṃ.

3. Vaggumudātīriyabhikkhuvattu

308. Seyyo ayoguḷoti imaṃ dhammadesanaṃ satthā vesāliṃ upanissāya mahāvane viharanto vaggumudātīriye bhikkhū ārabha kathesi. Vatthu uttarimanussadhammapārājike āgatameva.

Tadā hi satthā te bhikkhū ''kiṃ pana tumhe, bhikkhave, udarassatthāya gihīnaṃ aññaṃaññaṃsa uttarimanussadhammassa vaṇṇaṃ bhāsittā''ti vatvā tehi ''āma, bhante''ti vutte te bhikkhū anekapariyāyena garahitvā imaṃ gāthamāha -

308. ''Seyyo ayoguḷo bhutto, tatto aggisikhūpamo;
Yañce bhuñjeyya dussīlo, raṭṭhapiṇḍamasaññato''ti.

Tattha yañce bhuñjeyyāti yaṃ dussīlo nissīlapuggalo kāyādīhi asaññato raṭṭhavāsīhi saddhāya dinnam raṭṭhapiṇḍam ''samaṇomhī''ti paṭijānanto gahetvā bhuñjeyya, tatto āditto aggivaṇṇo ayoguḷova bhutto seyyo sundarataro. Kiṃ kāraṇā? Tappaccayā hi ekova attabhāvo jhāyeyya, dussīlo pana saddhādeyyaṃ bhuñjitvā anekānipi jātisatāni niraye pacceyyāti attho.

Desanāvasāne bahū sotāpattiphalādīni pāpuṇiṃsūti.

Vaggumudātīriyabhikkhuvattu tatiyaṃ.

4. Khemasetṭhiputtavattu

309-310. Cattāri ṭhānānīti imaṃ dhammadesanaṃ satthā jetavane viharanto anāthapiṇḍikassa bhāgineyyaṃ khemakaṃ nāma setṭhiputtaṃ ārabha kathesi.

So kira abhirūpo ahosi, yebhuyyena itthiyo taṃ disvā rāgābhibhūtā sakabhāvena saṇṭhātum nāsakkhiṃsu. Sopi paradārakammābhiraṭova ahosi. Atha naṃ rattim rājapurisā gahetvā rañño dassetum. Rājā mahāsetṭhissa lajjāmīti taṃ kiñci avatvā vissajjāpesi. So pana neva virami. Atha naṃ dutiyampi tatiyampi rājapurisā gahetvā rañño dassetum. Rājā vissajjāpesiyeva. Mahāsetṭhi, taṃ pavattim sutvā taṃ ādāya satthu santikaṃ gantvā taṃ pavattim ārocetvā, ''bhante, imassa dhammaṃ desethā''ti āha. Satthā tassa saṃvegakathaṃ vatvā paradārasevanāya dosaṃ dassento imā gāthā abhāsi -

309. ''Cattāri ṭhānāni naro pamatto,
Āpajjati paradārūpasevī;
Apuññalābhaṃ na nikāmaseyyaṃ,
Nindaṃ tatīyaṃ nirayaṃ catutthaṃ.

310. ''Apuññalābho ca gatī ca pāpikā,

Bhīṭassa bhītāya ratī ca thokikā;
Rājā ca daṇḍaṃ garukaṃ paṇeti,
Tasmā naro paradāraṃ na seve''ti.

Tattha ṭhānānīti dukkhakāraṇāni. Pamattoti sativossaggena samannāgato. Āpajjatīti pāpuṇāti. Paradārūpasevīti paradāraṃ upasevanto uppathacārī. Apuññalābhanti akusalalābhaṃ. Na nikāmaseyyanti yathā icchatī, evaṃ seyyaṃ alabhitvā anicchitaṃ parittakameva kālaṃ seyyaṃ labhati. Apuññalābho cāti evaṃ tassa ayañca apuññalābho, tena ca apuññena nirayaśāṅkhātā pāpikā gati hoti. Ratī ca thokikāti yā tassa bhīṭassa bhītāya itthiyā saddhiṃ rati, sāpi thokikā parittā hoti. Garukanti rājā ca hatthacchedādivasena garukaṃ daṇḍaṃ paṇeti. Tasmāti yasmā paradāraṃ sevanto etāni apuññādīni pāpuṇāti, tasmā paradāraṃ na seveyyāti attho.

Desanāvasāne khemako sotāpattiphale patitṭhahi. Tato paṭṭhāya mahājano sukhaṃ vītināmesi. Kiṃ panassa pubbakammanti? So kira kassapabuddhakāle uttamamallo hutvā dve suvaṇṇapaṭākā dasabalassa kañcanathūpe āropetvā patthanaṃ paṭṭhapesi ''ṭhapetvā ñātisālohititthiyo avasesā maṃ disvā rajjantū''ti. Idamassa pubbakammanti. Tena taṃ nibbattanibbattaṭṭhāne disvā paresaṃ itthiyo sakabhāvena saṇṭhātuṃ nāsakkhiṃsūti.

Khemakaseṭṭhiputtavattu catutthaṃ.

5. Dubbacabhikkhuvattu

311-313. Kuso yathāti imaṃ dhammadesanaṃ satthā jetavane viharanto aññataraṃ dubbacabhikkhuṃ ārabba katesi.

Eko kira bhikkhu asañcicca ekaṃ tiṇaṃ chinditvā kukkucce uppanne ekaṃ bhikkhuṃ upasaṅkamitvā, ''āvuso, yo tiṇaṃ chindati, tassa kiṃ hotī''ti taṃ attanā katabhāvaṃ ārocetvā pucchi. Atha naṃ itaro ''tvaṃ tiṇassa chinnaṃ kiñci hotīti saññaṃ karosi, na ettha kiñci hoti, desetvā pana muccati''ti vatvā sayampi ubhohi hatthehi tiṇaṃ luñcitvā aggahesi. Bhikkhū taṃ pavattiṃ satthu ārocesuṃ. Satthā taṃ bhikkhuṃ anekapariyāyena vigarahitvā dhammaṃ desento imā gāthā abhāsi -

311. ''Kuso yathā duggahito, hatthamevānukantati;
Sāmaññaṃ dupparāmaṭṭhaṃ, nirayāyupakaḍḍhati.
312. ''Yaṃ kiñci sithilaṃ kammaṃ, saṃkiliṭṭhañca yaṃ vataṃ;
Saṅkassaraṃ brahmacariyaṃ, na taṃ hoti mahapphalaṃ.
313. ''Kayirā ce kayirāthenaṃ, daḥhamenaṃ parakkame;
Sithilo hi paribbājo, bhiyyo ākirate raja''nti.

Tattha kusoti yaṃ kiñci tikhiṇadhāraṃ tiṇaṃ antamaso tālapaṇṇampi, yathā so kuso yena duggahito, tassa hatthaṃ anukantati phāleti, evameva samaṇadhammasaṅkhātaṃ sāmaññaṃpi khaṇḍasīlāditāya dupparāmaṭṭhaṃ nirayāyupakaḍḍhati, niraye nibbattāpetīti attho. Sithilanti olīyitvā karaṇena sithilagāhaṃ katvā kataṃ yaṃkiñci kammaṃ. Saṃkiliṭṭhanti vesiyādikesu agocaresu karaṇena saṃkiliṭṭhaṃ. Saṅkassaranti saṅkāhi saritabbaṃ, uposathakiccādīsu aññatarakiccena sannipatitampi saṅghaṃ disvā ''addhā ime mama cariyaṃ ñatvā maṃ ukkhipitukāmāva sannipatitā''ti evaṃ attano āsaṅkāhi saritaṃ ussaṅkitaṃ

parisaṅkitaṃ. Na taṃ hotīti taṃ evarūpaṃ samaṇadhammasaṅkhātāṃ
brahmacariyaṃ tassa puggalassa mahapphalaṃ na hoti, tassa
mahapphalābhāveneva bhikkhadāyakaṇampissa na mahapphalaṃ hotīti attho. Kayirā
ceti tasmā yaṃ kammaṃ kareyya, taṃ kareyyātheva. Daḷhamenaṃ parakkameti
thirakatameva katvā avattasamādāno hutvā enaṃ kayirā. Paribbājoti sithilabhāvena
kato khaṇḍādibhāvappatto samaṇadhammo. Bhiyyo ākirate rajanti abbhantare
vijjamānaṃ rāgarajādiṃ evarūpo samaṇadhammo apanetuṃ na sakkoti, atha kho
tassa upari aparaṃpi rāgarajādiṃ ākiratīti attho.

Desanāvasāne bahū sotāpattiphalādīni pāpuṇiṃsu, sopi bhikkhu saṃvare t̥hatvā
pacchā vipassanaṃ vaḍḍhetvā arahattaṃ pāpuṇīti.

Dubbacabhikkhuvatthu pañcamaṃ.

6. Issāpakatitthivatthu

314. Akatanti imaṃ dhammadesanaṃ satthā jetavane viharanto aññataraṃ
issāpakataṃ itthiṃ ārabha kathesi.

Tassā kira sāmiko ekāya gehadāsiyā saddhiṃ santhavaṃ akāsi. Sā issāpakatā taṃ
dāsiṃ hatthapādesu bandhitvā tassā kaṇṇanāsaṃ chinditvā ekasmiṃ guḷhagabbhe
pakkhipitvā dvāraṃ pidahitvā tassa kammaṃ attanā katabhāvaṃ paṭicchādetuṃ
“ehi, ayya, vihāraṃ gantvā dhammaṃ suṇissāmā”ti sāmikaṃ ādāya vihāraṃ gantvā
dhammaṃ suṇantī nisīdi. Athassā āgantukaññatakā gehaṃ āgantvā dvāraṃ vivaritvā
taṃ vipakāraṃ disvā dāsiṃ mocayiṃsu. Sā vihāraṃ gantvā catuparisamajjhe t̥hitā
tamattaṃ dasabalassa ārocesi. Satthā tassā vacanaṃ sutvā “duccaritaṃ nāma
‘idaṃ me aññe na jānanti’ti appamattakampi na kātappaṃ, aññasmiṃ ajānantepi
sucaritameva kātappaṃ. Paṭicchādetvā katampi hi duccaritaṃ nāma pacchānutāpaṃ
karoti, sucaritaṃ pāmojjameva janetī”ti vatvā imaṃ gāthamāha -

314. “Akatam dukkaṭam seyyo, pacchā tappati dukkaṭam;
Katañca sukataṃ seyyo, yaṃ katvā nānutappatī”ti.

Tattha dukkaṭanti sāvajjaṃ apāyasaṃvattanikaṃ kammaṃ akatameva seyyo varaṃ
uttamaṃ. Pacchā tappatīti tañhi anussaritānussaritakāle tappatiyeva. Sukatanti
anavajjaṃ pana sukhadāyakaṃ sugatisaṃvattanikameva kammaṃ kataṃ seyyo.
Yaṃ katvāti yaṃ kammaṃ katvā pacchā anussaraṇakāle na tappati nānutappati,
somanassajātova hoti, taṃ kammaṃ varanti attho.

Desanāvasāne upāsako ca sā ca itthī sotāpattiphale paṭiṭṭhahiṃsu. Tañca pana dāsiṃ
tattheva bhujissaṃ katvā dhammacāriniṃ kariṃsūti.

Issāpakatitthivatthu chaṭṭhaṃ.

7. Sambahulabhikkhuvatthu

315. Nagaraṃ yathāti imaṃ dhammadesanaṃ satthā jetavane viharanto sambahule
āgantuke bhikkhū ārabha kathesi.

Te kira ekasmiṃ paccante vassaṃ upagantvā paṭhamamāse sukhaṃ vihariṃsu.
Majjhimaṃ corā āgantvā tesam gocaragāmaṃ paharitvā karamare gahetvā
agamaṃsu. Tato paṭṭhāya manussā corānaṃ paṭibāhanatthāya taṃ
paccantanagaraṃ abhisāṅkharontā te bhikkhū sakkaccaṃ upaṭṭhātuṃ okāsaṃ na

labhiṃsu. Te aphāsukaṃ vassaṃ vasitvā vutthavassā satthu dassanāya sāvattthiṃ gantvā satthāraṃ vanditvā ekamantaṃ nisīdiṃsu. Satthā tehi saddhiṃ katapaṭisanthāro “kiṃ, bhikkhave, sukhaṃ vasitthā”ti pucchitvā, “bhante, mayaṃ paṭhamamāsameva sukhaṃ vasimhā, majjhimamāse corā gāmaṃ pahariṃsu, tato paṭṭhāya manussā nagaraṃ abhisaṅkharontā sakkaccaṃ upaṭṭhātuṃ okāsaṃ na labhiṃsu. Tasmā aphāsukaṃ vassaṃ vasimhā”ti vutte “alaṃ, bhikkhave, mā cintayittha, phāsuvihāro nāma niccakālaṃ dullabho, bhikkhunā nāma yathā te manussā nagaraṃ gopayiṃsu, evaṃ attabhāvameva gopayitūṃ vaṭṭatī”ti vatvā imaṃ gāthamāha -

315. “Nagaraṃ yathā paccantaṃ, guttaṃ santarabāhiraṃ;
Evaṃ gopetha attānaṃ, khaṇo vo mā upaccagā;
Khaṇātītā hi socanti, nirayamhi samappitā”ti.

Tattha santarabāhiranti, bhikkhave, yathā tehi manussehi taṃ paccantanagaraṃ dvārapākārādīni thirāni karontehi saantaraṃ, aṭṭalakaparikhādīni thirāni karontehi sabāhiranti santarabāhiraṃ suguttaṃ kataṃ, evaṃ tumhepi satim upaṭṭhapetvā ajjhantikāni cha dvārāni pidahitvā dvārarakkhikaṃ satim avissajjetvā yathā gayhamānāni bāhirāni cha āyatanāni ajjhantikānaṃ upaghātāya saṃvattanti, tathā aggahaṇena tānapi thirāni katvā tesāṃ appavesāya dvārarakkhikaṃ satim appahāya vicarantā attānaṃ gopethāti attho. Khaṇo vo mā upaccagāti yo hi evaṃ attānaṃ na gopeti, taṃ puggalaṃ ayaṃ buddhuppādakhaṇo majjhimadesa uppattikhaṇo sammādiṭṭhiyā paṭiladdhakhaṇo channaṃ āyatanānaṃ avekallakhaṇoti sabbopi ayaṃ khaṇo atikkamati, so khaṇo tumhe mā atikkamatu. Khaṇātītāti ye hi taṃ khaṇaṃ atītā, te ca puggale so ca khaṇo atīto, te nirayamhi samappitā hutvā tattha nibbattitvā socantīti attho.

Desanāvasāne te bhikkhū uppannasaṃvegā arahatte paṭiṭṭhahimsūti.

Sambahulabhikkhuvatthu sattamaṃ.

8. Nigaṇṭhavatthu

316-317. Alajjitāyeti imaṃ dhammadesanaṃ satthā jetavane viharanto nigaṇṭhe ārabha kathesi.

Ekasmiñhi divase bhikkhū nigaṇṭhe disvā kathaṃ samuṭṭhāpesuṃ, “āvuso, sabbaso appaṭicchannehi acelakehi ime nigaṇṭhā varatarā, ye ekaṃ purimapassampi tāva paṭicchādenti, sahirikā maññe ete”ti. Taṃ sutvā nigaṇṭhā “na mayaṃ etena kāraṇena paṭicchādema, paṃsurajādayo pana puggalā eva, jīvitindriyapaṭibaddhā eva, te no bhikkhābhājanesu mā paṭimsūti iminā kāraṇena paṭicchādemā”ti vatvā tehi saddhiṃ vādapaṭivādasena bahuṃ kathaṃ kathesuṃ. Bhikkhū satthāraṃ upasaṅkamitvā nisinnakāle taṃ pavattiṃ ārocesuṃ. Satthā, “bhikkhave, alajjitabbena lajjitvā lajjitabbena alajjamānā nāma duggatiparāyaṇāva hontī”ti vatvā dhammaṃ desento imā gāthā abhāsi -

316. “Alajjitāye lajjanti, lajjitāye na lajjare;
Micchādiṭṭhisamādānā, sattā gacchanti duggatiṃ.
317. “Abhaye bhayadassino, bhaye cābhayadassino;
Micchādiṭṭhisamādānā, sattā gacchanti duggati”nti.

Tattha alajjitāyeti alajjitabbena. Bhikkhābhājanāñhi alajjitabbaṃ nāma, te pana taṃ paṭicchādetvā vicarantā tena lajjanti nāma. Lajjitāyeti apaṭicchannena hirikopīnaṅgena lajjitabbena. Te pana taṃ apaṭicchādetvā vicarantā lajjitāye na lajjanti nāma. Tena tesam alajjitabbena lajjitaṃ lajjitabbena alajjitaṃ tucchagahaṇabhāvena ca aññathāgahaṇabhāvena ca micchādiṭṭhi hoti. Taṃ samādiyitvā vicarantā pana te micchādiṭṭhisamādānā sattā nirayādibhedam duggatiṃ gacchantīti attho. Abhayeti bhikkhābhājanaṃ nissāya rāgadosamohamānadiṭṭhikilesaduccaritabhayānaṃ anuppajjanato bhikkhābhājanaṃ abhayaṃ nāma, bhayena taṃ paṭicchādentā pana abhaye bhayadassino nāma. Hirikopīnaṅgaṃ pana nissāya rāgādīnaṃ uppajjanato taṃ bhayaṃ nāma, tassa apaṭicchādanena bhaye cābhayadassino. Tassa taṃ ayathāgahaṇassa samādinnaṃ micchādiṭṭhisamādānā sattā duggahiṃ gacchantīti attho.

Desanāvasāne bahū nigaṇṭhā saṃviggamānasā pabbajimsu, sampattānampi sātthikā dhammadesanā ahoṣīti.

Nigaṇṭhavatthu aṭṭhamaṃ.

9. Titthiyasāvakavatthu

318-319. Avajjeti imaṃ dhammadesanaṃ satthā jetavane viharanto titthiyasāvake ārabha kathesi.

Ekasmiñhi samaye aññatitthiyasāvakā attano putte sammādiṭṭhikānaṃ upāsakānaṃ puttehi saddhiṃ saparivāre kīlāmaṇe disvā gehaṃ āgatakāle “na vo samaṇā sakyaputtiyā vanditabbā, nāpi tesam vihāraṃ pavisitabba”nti sapathaṃ kārayimsu. Te ekadivasam jetavanavihārassa bahidvārakoṭṭhakaśāmantā kīlāntā pipāsītā ahesuṃ. Athekaṃ upāsakadārakaṃ “tvam ettha gantvā pāṇīyaṃ pivitvā amhākampī āharāhi”ti pahiṇimsu. So vihāraṃ pavisitvā satthāraṃ vanditvā pāṇīyaṃ pivitvā tamatthaṃ ārocesi. Atha naṃ satthā “tvameva pāṇīyaṃ pivitvā gantvā itarepi pāṇīyapivanatthāya idheva pesehi”ti āha. So tathā akāsi. Te āgantvā pāṇīyaṃ pivimsu. Satthā te pakkosāpetvā tesam sappāyaṃ dhammakathaṃ kathetvā te acalasaddhe katvā saraṇesu ca sīlesu ca paṭiṭṭhāpesi. Te sakāni gehāni gantvā tamatthaṃ mātāpitūnaṃ ārocesuṃ. Atha nesaṃ mātāpitāro “puttakā no vipannadiṭṭhikā jātā”ti domanassappattā parideviṃsu. Atha tesam chekā sambahulā paṭivissakā manussā āgantvā domanassavūpasamanatthāya dhammaṃ kathayimsu. Te tesam kathaṃ sutvā “ime dārake samaṇassa gotamasseva niyyādessāmā”ti mahantena ñātigaṇeṇa saddhiṃ vihāraṃ nayimsu. Satthā tesam ajjhāsayam oloketvā dhammaṃ desento imā gāthā abhāsi -

318. “Avajje vajjamatino, vajje cāvajjadassino;
Micchādiṭṭhisamādānā, sattā gacchanti duggatiṃ.

319. “Vajjañca vajjato ñatvā, avajjañca avajjato;
Sammādiṭṭhisamādānā, sattā gacchanti suggati”nti.

Tattha avajjeti dasavatthukāya sammādiṭṭhiyā, tassā upanissayabhūte dhamme ca. Vajjamatinoti vajjam idanti uppannamatino. Dasavatthukāya micchādiṭṭhiyā pana tassā upanissayabhūte dhamme ca avajjadassino, etissā avajjam vajjato vajjañca

avajjato ñatvā gahaṇasaṅkhātāya micchādiṭṭhiyā samādinnattā
micchādiṭṭhisamādānā sattā duggatiṃ gacchantīti attho. Dutiyagāthāya
vuttavipariyāyena attho veditabbo.

Desanāvasāne sabbepi te tīsu saraṇesu paṭiṭṭhāya aparāparaṃ dhammaṃ suṇantā
sotāpattiphale paṭiṭṭhahiṃsūti.

Titthiyasāvakavatthu navamaṃ.

Nirayavaggavaṇṇanā niṭṭhitā.

Dvāvīsatiṃ vaggo.

ΠΑΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Ṭīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

PaliVerse (2026). Σχόλια. Ο Κανόνας των Ομιλιών - Σχόλια. 5. Η συλλογή των μικρών κειμένων. 02. Σχόλια για τη διδασκαλία σε στίχους. 22. Το κεφάλαιο για την κόλαση έχει ανακτηθεί από το paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και πρακτικής.

PaliVerse.org